

НАЧЕЛСТВО СРЕЗА НИКШИЋКОГ

К. пов. број 508

НИКШИЋ, 24 марта 1936 г.

ПРЕДМЕТ:

Извештај о пронађеном комунистичком материјалу и хапшењу комуниста.-

КРАЉЕВСКОЈ ВАНСКОЈ УПРАВИ

Општина - Управно одељење

Ц Е Т И Њ Е

=====

Част ми је известити, да је Управа полиције на Цетињу актом пов. број 520 од 22 овог месеца, тражила од ове власти, да се спроведу под јаком стражом Иследним органима управе Града Београда у Дубровнику, 18 лица са територије овога среза, која су **окривљена**, да су и они чланови откривене комунистичке организације, стим да се претходно над њима изврши лични и кућни претрес. Ова власт је одмах похватала и ухватила те и под јаком стражом спровела поменутом наслову следећа лица: Драшковића Л. Петра матуранта трг. академије, Мартиновића Бошка тишлера, Самарџића Божа обућара, Вица Петра шлосера, Вучуровића Воја пропалог ђака, Трапарића Мирка трговца, Ковачић Ану девојку, Премовић Милицу девојку, Бакрач Ивана обућара, Степовића Митра снајдера - сви из Никшића, Премовића Ђорђију пропалог ђака из Богетића, Светозара - Тала Вујичића земљорадника из Горњег Поља, и Мандић Милутина (Никола) земљорадника из Горњег Поља.

Док осталих 5 лица није одмах спровела због тога што се иста не налазе у Никшићу, већ: Ковачевић Павле и његова жена Ковачевић Анка и Ковачевић Сава налазе се у Грахову, па је ова власт шифрованом депешом наредила, преко командира олд. жанд. чете, Воднику граховског жанд. вода, да иста лица лиши слободе и непосредно **успрешена** наредом поменутоме наслову у Дубровнику, Перишић Коста снајдер, налази се у Мостару, па је ова власт шифрованом депешом под пов. бројем 508 од 23 овога месеца тражила од Среског начелства у Мостару, да истог спроведе у Дубровник. Кеслер Милован студент, налази се у Дубровнику, те је тражено од Престојништва полиције у Дубровнику, да истог преда иследним органима управе Града Београда. Милановић Миша је са територије Даниловградскога среза, па је од тамош. среског начелника тражено шифром, да истог спроведе такође у Дубровник.

Приликом претреса стана пронађен је у кући Сава Драшковића кафеџије стрица Петра Драшковића, читави комунистички материјал, који ће открити целу организацију не само за овај Срез него и за Срез шавнички, а који је материјал био сакрио Петар Драшковић, без знања свога стрица. Овај комунистички материјал послат је одмах Иследним органима Управе града Београда у Дубровник, по агенту упр. града Београда који је у ту сврху дошао био из Дубровника.

./.

Откриће комунистичке организација код огромног дела становништва овога Среза наишло је на велико одушевљење, једино што се запажа то је, да су присталице бив. земљорадничке странке, особито њихове вође овим утучене, па није искључено, да ће они покушавати, да изазивају извесне протесте, због чега је ова власт предузела све потребне мере, да се ти онемогући.

Има везе са овом.Стр,пов.бројем 36 од 19-III-1936 г.

С молбом ради знања.

СРЕМСКИ НАЧЕЛНИК

Извјештавам да имамо 3 ч.к.и то у ГР, Шав и Треб.Н.К. У ГР. има чл.65., М.К.има чл.22. А м.к. у Трен има 8. Наш О.К.који је исто времено и М.К. има у Никшићу чл.25., у Остр:има чл. 3, у Бог.има чл.5 /ћел./, у Г.Пољу има чл.5.

Социјални састав укупног чл.- радника 45, сељака 67 интел. 15, женских 6.

Синдикати: постоји мјесна група од 5 чл. од којих у М.ј. налази се два свих 5. Припадају нама. За остале струке и некфаливиковане раднике тек смо у оснивању синд.

Синдикат

Рад на село: Ситни посјед код највећег дијела сељака мали постотак богатих сељака, пензионера и сељака без имања. Њихова економска борба неорганизована, ређе избија око сјече шуме, испаше и послужја водом /натапања/. Политичка свјест сеоц маса још слаба; ми напредујемо код мл.сељ. Национално питање: У нашем крају постоји извјесан бр. нац. незадовољника /зленаша/ неорганизованих, као појединци или браствен. повезани а сви као остатак покр. зел.из 1918. Њих за њихове представнике-вође не веж е партијски програм већ традиционалне племенске везе. Њих кима Наше везе са њима појединачне и личне, јер немају организације. Сматрамо да је препоручљивије за овај крај радити са њиховим појединим присташама непосредно, него преко њихових многих представника за које не може бити сигурно да ли имају кога за собом. У осталом потребно је питање добро простудирати прије заузимања става по истом. То ћемо и учинити накнадно па Вам јавити.

Политичко струјање: Земљорадници имају /више као личне присталице М.В./ већи број људи у овом Срезу. Њихов утицај на масе доста јак; демократа има мањи број. Утицај истих слаб. Још није отпочета јака агитација за стварање Ј.Р.З. Сматрамо да ће њој успјети због тога што је на власти и не родне године да окупи врћи број присташа. У нашем подручју фашист. Трагови и базе доста слаби изузев Треб, Фашист.орг. сем неколике сеоске соколске чете и друштва по варошима и нема. Радимо на растурању истих.

Технике: Апарат технички још није добро организован код нас. Радимо да га учинимо бољим и ако осудијевамо и у техничким и у материјалним средствима. Прилажемо тражену адресу.

Потребе нашег подручја и орган:

Као главне потребе и проблеме овог краја постављају се: питање исхране, јавних радова, и отписивање дугова и пореза. Поред ових главних питања има свако мјесто /село или варош/ овог краја још по више својих локалних потреба.

Потребе наше организ. главне су ове: Добри инструменти, веће количине литературе /штампе/ и др. агитационог материјала и финансијска средства.

Ово је наш кратак извештај, а за неколико дана послаћемо вам опширан.

15-IX-Н.

Другарски поздрав

За О.К.ЗЕТ.

Техника

Рад на село: Сврати постојни радници који су до сада били изван села, сада су се вратили у село. Они су се бавили пољопривредом и домаћим занатима. У овом селу постоје две школе, једна за децу и једна за одрасле. Село је добро снабдевано храном и другим стварима. Сви се радују и радују својим пословима. У овом селу постоје две школе, једна за децу и једна за одрасле. Село је добро снабдевано храном и другим стварима. Сви се радују и радују својим пословима.

Политичко стање: Земљорадници су се прикључили партизи. Они су се бавили пољопривредом и домаћим занатима. У овом селу постоје две школе, једна за децу и једна за одрасле. Село је добро снабдевано храном и другим стварима. Сви се радују и радују својим пословима.

Техника: Сви се радују својим пословима. Сви се радују својим пословима. Сви се радују својим пословима. Сви се радују својим пословима.

Извештај О К У О пред окружну конференцију

Дневни ред окружне конференције је:

- 1) Реферат политичког секретара о политичкој ситуацији о раду ОК и стању окр. организ.
- 2) Извештаји делегата о раду и стању мјесних организација
- 3) Најближи задаци:
 - а) Синдикални рад Референта друг Мишић
 - б) старање осталих легалних организација и наш рад у Њима/Мустафа
 - в) национално питање у Југославији и посебно у Ц.Гори/Видаковић
 - г) о политичким самоуправама /Шумаревић/
 - 3) рад међу омладином (Бродар)
 - ђ) рад међу женама (Мујо)
 - е) о црвеној помоћи и борби против терора (Ивановић)
 - ж) рад у фашистичким организацијама и борба против фашизма /Видаковић/
 - 3) рад у војсци и борба против рата /Мустафа/
 - и) партијски легални лист и остала партијска штампа и литература /Бећир/
 - ј) о конспирацији и техници /Мустафа/
 - к) о раду на селу / Шумаревић/
 - л) о партијским финансијама /Бајица/
- 4) Одлука окружне конференције.
- 5) избор новог ОК и целога за покрајинску конференцију.
- 6) евентуалије.